

Співставлення результатів гостроти зору за модифікованим методом логарифмічного визначення в межах EDTRS та таблиці Головіна-Сівцева у пацієнтів з діабетичною ретинопатією.

Безкоровайна Ірина Миколаївна, д.мед.н., професор
Ткаченко Максим Костянтинович
Наконечний Денис Олександрович
Українська медична стоматологічна академія

Актуальність: ETDRS тест є всесвітнім стандартом перевірки гостроти зору, який включає підрахунок кількості правильно прочитаних оптотипів, що надає можливість більш точного визначення результатів [2,3]. В нашій країні розповсюджена візометрія за таблицями Головіна-Сівцева, яка була створена у 1928 році і побудована за децимальною шкалою. Однак стандарти оцінки гостроти зору в Україні не переглядалися протягом останніх десятиліть [1]. Тому для пацієнтів важливо знайти оптимальний метод. Для впровадження результатів в клінічну практику важливо оцінити можливості співставлення результатів і взаєморозуміння з іноземними науковцями, важливо віднайти різницю отриманих значень та характерні особливості обох методів.

Наукова новизна роботи: вперше розроблена модифікація таблиці ETDRS з оптотипами українською мовою для полегшення проведення візометрії в нашій країні.

Мета. Провести порівняльні дослідження гостроти зору пацієнтів з діабетичною ретинопатією (ДРП) в межах EDTRS та таблиці Головіна-Сівцева.

Матеріали та методи. Нами обстежено 50 очей (25 чол.) з непроліферативною формою (НФ) ДРП та 8 очей (4 чол.) з проліферативною формою (ПФ) ДРП. Під час обстеження використовували таблиці ETDRS та Головіна-Сівцева.

Результати. При НФ ДРП кількість правильно прочитаних літер вдалину в середньому склала $70 \pm 2,0$, за шкалою LogMar – $0,26 \pm 0,08$, що відповідає гостроті зору – 20/32.

При ПФ ДРП сума прочитаних літер вдалину склала менше 20, тому визначали кількість літер на проміжній відстанні 1 м із сферичною корекцією $+0,75$. В середньому становило $22 \pm 1,0$ оптописа, за системою LogMar – $1,3 \pm 0,04$, що відповідає гостроті зору – 20/500.

За таблицею Головіна-Сівцева середні показники гостроти зору у пацієнтів з НФ ДРП без корекції склали $0,78 \pm 0,05$; а з повноцінною корекцією вдаль – $0,85 \pm 0,04$. При ПФ ДРП без корекції – $0,08 \pm 0,02$; а з корекцією – $0,1 \pm 0,01$.

При дослідженні виявлено, що в таблиці ETDRS між рядками 20/32-20/20 наявна неправильна геометрична прогресія, що ускладнює обстеження пацієнтів з високою гостротою зору. Не передбачена повноцінна корекції зору вдалину, що ускладнює огляд пацієнтів з супутніми аномаліями рефракції високих ступенів. Тому було створено модифіковану таблицю та враховано виявлені недоліки EDTRS, а саме: заміна латинських літер українськими, розроблено 2 додаткових рядки, які відповідають гостроті зорі 0,7; 0,9 (20/28; 20/22), що встановлює правильну геометричну прогресію за децимальною шкалою.

В свою чергу, в таблиці Головіна-Сівцева оцінювання результатів проводиться лише за десятковою шкалою. Не враховується сума оптотипів та відсутня система LogMar, яка дозволяє виявити навіть незначні зміни гостроти зору.

Висновки.

1. Перевірка гостроти зору за таблицями EDTRS дає більш детальну характеристику зорових функцій.
2. Розроблена модифікована таблиця дозволяє провести візометрію за системою LogMar у осіб без знання англійської мови.

3. Отриманні результати добре узгоджуються зі стандартними таблицями EDTRS та корелюють із значеннями загальноприйнятої візометрії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Безкоровайна І.М. Порівняльна характеристика дослідження гостроти зору пацієнтів з діабетичною ретинопатією в межах EDTRS та таблиці Головіна-Сівцева / Безкоровайна І.М., Ткаченко М.К., Наконечний Д.О. // Матеріали 72-ї Всеукраїнської студентської наукової конференції «Погляд майбутніх лікарів на сучасну медицину». Полтава, 2016 – С. 34 – 35.
2. Plainis S. A modified ETDRS visual acuity chart for European-wide use / S. Plainis, P. Tzatzala, Y. Orphanos, M.K. Tsilimbaris // *Optom Vis Sci*, 84, 2007 – PP. 647 – 653.
3. Babu Noushad. Reliability of a modified logMAR distant visual acuity chart for routine clinical use / Babu Noushad, Jyothi Thomas, Shristi V Amin Oman // *Journal of Ophthalmology*, 2012 – PP. 87 – 90.